

ПОСЛЕДНИТЕ ЕВРЕИ НА НИКОПОЛ¹

Анри Маиров

Името му е Ашер Самуил Ашеров. В края на месец април 1949 г. напуска завинаги родния си град Никопол на път за новоосновената държава Израел и с това полага край на една от най-древните еврейски общини на територията на България.

Днес град Никопол след преживените векове на упадък мъждука кротко на дунавския бряг. Случайният пътник трудно ще забележи следите от минало величие.

Кратки бележки по историята на Никопол през Средновековието

Първата история на Никопол е публикувана през 1937 г. от Александър Бахачек². От тогава миналото на града е обект на сравнително многобройни изследвания. Следващите бегли бележки се основават най-вече на издадения през 2004 г. от Историческия музей в Плевен сборник „История на Никопол“³.

Историците не са единни в мнението си кога точно е възникнал град Никопол (да не се бърка с основаният от император Траян (53-117) Никополис ад Иструм). Някои твърдят, че е дело на император Ираклий (610-640). Според други, е създаден от Никифор II Фока (963-969). Напоследък, за най-вероятен основател на града се приема Никифор III Вотаниат (1078-1081). Не е ясно също, дали името на града (Никополис – град на победата) е свързано с войните на този император срещу печенегите или просто носи неговото име (Никефорос – победоносен). Селища на това място е имало още по времето на палеолита (200,000-100,000 г. пр. н. е.). Намерени са също свидетелства за съществуването там на тракийско селище на одрисите.

Погледнато географски Никопол е разположен до устието на река Осъм, там където долният Дунав е най-тесен и най-лесно може да бъде прекосен. Така че, в мирно време, е идеално място за търговско пристанище, а в дни на война – един уязвим подстъп към Мизия (днешна северна България). Най-голям възход градът има в периода на Второто българско царство. Династията на Асеневци го съоръжава с

¹ По-ранна версия на този текст може да се види на адрес http://nickydavidov.net/ndvd/attachments/article/63/Nikopol_Jwes.pdf

² Бохачек, Ал. Град Никопол през вековете. С., 1937

³ История на Никопол. Плевен, 2004

голямо пристанище и мощна крепост върху стръмните хълмове над брега. За защита на брода на Дунав е построено предкрепостно укрепление на отсрещния, левия бряг на реката. Нарича се Холъвник или Малък Никопол – там днес се намира румънският град Турну Мъгуреле. Така Никопол се превръща във втора резиденция на българските царе. Съществуват сведения, че там Иван Александър (1331-1371) е посрещнал адмирала на Венецианската флота за преговори по продължаване на договора с републиката. В края на царуването си Иван Шишман (1371-1395) го превръща в своя основна резиденция – през това време Никопол е де факто столица на Търновска България. Никопол пада под османска власт през 1395 г. Смята се, че тогава там е убит и последният Търновски цар – Иван Шишман. Стратегическото значение на тази най-мощна българска крепост е било ясно на завоевателите. Те я превръщат във фортпост за експанзията към княжество Влахия и кралство Унгария. През 1396 г. унгарският крал Сигизмунд повежда кръстоносен поход срещу османците. В решителната битка под стените на Никопол армията на султан Баязид и съюзните православни владетели, водена от Доган бей, печели бляскава победа над обединените католически сили. Цветът на западното рицарство погива в този решителен сблъсък.

Никопол и по-късно Видин заемат основно място в турската военно-административна система като центрове на области (санджак). Никополският санджак обхваща значителна част от днешна Северна България – на север от Дунав до Стара Планина на юг и от Враца-Белоградчик на запад до Шумен-Силистра на изток, като включвал също крепостта Холъвник и земите около днешно Гюргево, на левия бряг на Дунав. На няколко пъти Никопол пада под християнска власт. Влашкият воевода Дан II и Пипо Спано (Филипо Сколари, познат във фолклора като Филип Маджарин) го превземат за кратко време през 1426 г. Владислав III Ягело, обаче, не прави опит да атакува крепостта в трагично завършилия при Варна поход от 1444 г. Влад III Цепеш (Дракул) успява да завземе, плячкоса и опожари града, като преминава по замръзналия Дунав през зимата на 1461-1462 г. През 1500 г. унгарска войска нахлува във Видин и Никопол и ги разграбва и опожарява. През 1526 г. турците разбиват унгарската армия и завладяват столицата на кралството Буда. Следва период на мир и икономически възход, но от края на XVI век градът, загубил от стратегическото си значение, започва бавно да запада. През 1598 г. част от българските земи са обхванати от въстание. Един от главните организатори и ръководители на бунта е никополският благородник Тодор Балина. Въстаниците получават ограничена помощ от западните сили. Влашкият княз Михайл Витязул напада Никопол. Той не успява да превземе здравата крепост, но разрушава и опожарява града като избива много турци и евреи.

През 1647 г. е създадена никополската католическа епархия. За неин пръв епископ е утвърден Филип Станиславов. Там през 1651 г. той написва първата печатна книга на новобългарски език „Абагар“.

XVIII век в Османската империя е век на военни поражения и вътрешна анархия. За начало на упадъка на империята се смята поражението при Виена (1683 г.), последвалото падане на Белград в ръцете на Хабсбургите (1688 г.) и наложеният ѝ мирен договор от Карловац (1699 г.).

През периода 1798-1807 г. санджакбеят на Видин – Пазвантоглу се отцепва от централната власт и води успешни битки срещу войските на султана. За известно време Никопол също попада под неговото управление.

Никопол е в центъра на разразилата се през 1806-1812 г. Руско-турска война. Руснаците завладяват крепостта през 1810 г. Преди края на войната по заповед на генерал Кутузов крепостта и голяма част от града били разрушени.

За втори път руски войски окупирали Никопол във войната от 1828-1829 г. На 3/15 юли 1877 г. още в началото на Руско-турската освободителна война пада Никополската крепост – този път окончателно.

Градът не успява да се съвземе и в периода след Освобождението. Плевен се превръща в основен град на района, а като дунавско пристанище е засенчен от Видин и най-вече от Русе. Железопътната линия, която по проект е трябвало да го свърже със Свищов, така и не се изгражда. В най-новата си история Никопол преживява още една военна окупация. В края на Втората балканска (Междусъюзническа) война, на 7 юли 1913 г. румънската армия нахлува в града и го заема в продължение на повече от месец – до 19 август.

В годините след 9 септември 1944 г. властта прави опити да съживи икономиката на района – изграждат се завод за картон, завод за галванични елементи (батерии) и завод за електромери. Но отдалечеността от главните индустриални центрове и липсата на квалифицирана работна ръка не позволяват на тези производства да се развият. След политическите промени през 1989 г. пазарната икономика унищожават и този мизерен поминък. През последните няколко години бяха вложени средства и пътят Плевен – Никопол (около 50 километра) бе основно поправен. Построй се терминал за ферибота Никопол – Турну Мъгуреле.

Еврейското население на Никопол

Най-пълна картина за живота на никополските еврейски общини може да се намери в изследването на д-р Цви Керен⁴. Краткият обзор по-долу се основава главно на този труд.

Не е известно кога за пръв път евреи се заселват в Никопол. Но се знае, че евреи са живели по тези места още по време на Римската империя. При разкопките на древния град Улпия Ескус, до днешното село Гиген, на около 40-45 километра западно от Никопол, е намерен надгробен камък на Йосес Архисинагоус и съпругата му Кира. Датировката на паметника е от II век от н. е. Предполага се, че покойният е бил един вид председател на пръснатите в района малки еврейски общини. Евреите, населяващи Източната римска империя (погрешно наричана „Византия“), се обозначават в историята с обобщаващото име „романиоти“.

⁴ Keren, Z. The Jewish community of Nikopol – from heyday to decline. – *Shvut*, 11 (27), 2002

*Надгробен паметник на Йосес
Архисинагогус,
Улция Ескис (с. Гиген). II в. от н. е.*

Първи сведения за броя на еврейското население в Никопол има в един османски регистър от 1516 г.⁵ По-надолу съм направил опит да съставя таблица на числеността на евреите в града от XVI до средата на XX век. Трябва да отбележим, че данните за броя на евреи в града през Средновековието са откъслечни и неточни. Не се знае количеството им през периода на Второто българско царство. Малкото данни от Османския период са най-вече от данъчни регистри за джизие и порядко от сведения на пътешественици. Тук искам да изкажа особена благодарност на историка-османист д-р Григор Бойков, чиито критични забележки ме подтикнаха да се задълбоча в изследването на въпроса и така да получа една що-годе достоверна представа за големината на еврейската общност в града през този период.

Като начало бих искал да дам някои бегли бележки за данъка джизие. Според ислямския закон (шария) това е поголовен данък с който се облагат всички поданици немюсюлмани. На практика в Османската империя от началото на прилагането му (средата на XVI в.) до реформата от 1691 г. джизие се изплаща според домакинства (хане). Данъчните описи на Никопол до 1580 г. включително са тапу тахрир дефтери⁶, които също са на базата на хане. След това изплащането на данъка става индивидуално от всеки мъж на възраст от 15 до 75 години⁷. Известно е, че има случаи на освобождаване от данък – за духовници, за крайно бедни

⁵ *История на Никопол*. Плевен, 2004, стр. 90. Там е дадена препратка към доклад на Евелина Ръждавичка, *Никопол в началото на XVI в. – етнодемографски и социално-икономически облик*, *Научна сесия 125 години от освобождението на Никопол*, 15 август 2002 г. Никопол. За съжаление, не успях да намеря споменатата работа.

⁶ За разликата между тапу тахрир и джизие дефтерите вж. например Бойков, Г. *Татар Пазарджик от основаването на града до края на XVII век. Изследвания и Документи*. С. 2008, стр. 33, 81

⁷ Атанасов, Хр. Християни и евреи във Видинско. Джизие описи на Видинския санджак от 20-те години на XVIII век. – *Архивите говорят*, кн. 62, 2010, стр. 7. Препратка към Кийл, М. Бележки върху администрирането на поголовния данък (cizye) на Османските Балкани и значението на регистрите за поголовен данък (cizye defterleri) като извор на демографските изследвания. – *Хора и селища в България през османския период. Събрани съчинения*. С. 2005, стр. 397

или бежанци, за родители на еничари, за новозаселили се в обезлюдени територии и др. Поради това, джизие описите не се приемат от историческата наука като достатъчен извор за демографски изследвания. Допълнителна трудност представлява определянето на броя на членовете в едно домакинство. Обикновено историците приемат, че едно хане се състои от средно 5 души. Едно такова усредняване може да доведе до значителни грешки, особено ако се прилага за сравнително малки общности. За данъкоплатците е бил естествен стремежът да представят няколко роднински семейства като едно домакинство, за да намалят величината на изплащания данък. Именно това явление е довело и до данъчната реформа от 1691 г.⁸

В съставянето на приложената по-долу таблица съм приел, че в периода XVI-XVII в. почти всички еврейски домакинства в Никопол са изплащали джизие. Предположението ми се основава на разбирането, че градът е бил желано място за живеене – център на санджак, намиращ се в плодороден район, важен търговски кръстопът с доходно пристанище и, за разлика например от Видин – сравнително отдалечен от главния театър на военни действия. Поради това, властите не би трябвало да са имали сериозни мотиви за даване на данъчни облекчения на раята⁹. Също така, приемам, че средното еврейско домакинство е петчленно. Тази методика, както бе вече казано, може да доведе до погрешна абсолютна бройка за състава на общността, но тъй като е последователна, поне дава представа за увеличаването и намаляването на населението в различните периоди.

Данните за 1524 г. са от опис на 80 домакинства на постоянно живеещи в града и 18 домакинства на извършващи търговия с Истанбул¹⁰. Броят на домакинствата на евреи – данъкоплатци в периода 1520-1535 в целия Никополски санджак е 206¹¹. Тук ни се предоставя рядката възможност да сравним броя на еврейските домакинства в Никопол и общо в санджака. Оказва се, че в първата половина на XVI век почти половината евреи на санджака (47.6%) обитават главния град. Според прилаганата тук методика, общият брой на евреите се изчислява на 1030, като 540 от тях живеят в по-малките градове (Търново, Враца, Ловеч, Оряхово, Малък Никопол, Гюргево и др.).

Сведенията от описа за 1555 г. са за 125 домакинства и 44 неженени мъже¹². За 1580 година имаме сведение за общо 186 еврейски

⁸ Атанасов, Хр. Цит. съч., стр. 7. Препратка към Тодорова, М. *Балканското семейство. Историческа демография на българското общество през османския период*. С., 2002, стр. 99

⁹ Рая или може би, по-точно *реая* е дума със семитски произход, означаваща *паство*. В Османската империя така са обозначавани съсловията на данъкоплатците, независимо от вероизповеданието им. Интересна подробност – ивритската дума за овчар/пастир – *рое* (רוע) е от същия корен.

¹⁰ *История на Никопол*, стр. 90. Препратка към Ковачев, Р. *Опис на Никополския санджак от 80-те години на XV век*. С., 1993, стр. 121

¹¹ Osmanli imparatorlugunda bir iskan ve kolonizasyon metodu olarak slirglinler. – *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, 15, (1953-1954), p. 237.

¹² *История на Никопол*, стр. 90. Препратка към Ковачев, Р. Цит. съч., стр. 114, 121-122, 128, 134

домакинства и 87 неженени мъже населяващи санджака¹³. Ако приемем, че съотношението на еврейските обитатели в Никопол и санджака не се е променило, то броят им в Никопол би трябвало да е към 483.

За 1640 г. имаме сведението на католическия архиепископ Петър Багдан Бакшев за около 40 еврейски къщи с приблизително 200 души¹⁴. В джизие опис от 1649 г. са записани 52 еврейски домакинства т.е. към 260 души¹⁵. Виждаме едно доста точно съвпадение на данните от опис и сведенията на пътешественика, което донякъде потвърждава изказаното по-горе предположение, че в периода XVI – XVII в. почти всички никополски евреи са плащали поголовен данък.

Джизие описът от 1693 г. е индивидуален. В него са записани 41 пълнолетни данъкоплатци – евреи¹⁶. Приел съм, че общият брой на жителите е трикратно по-голям.

За населението на града през XVIII век липсват количествени данни.

Данните за 1868 г. и 1878 г. са според руски публикации¹⁷. Всички данни за периода след Освобождението са взети от официални статистически справочници на руското губернаторство и Царство България.

И една последна забележка – в преброяването на еврейски имена в джизие опис на Видин от началото на XVIII в.¹⁸, което привърших наскоро, открих с изненада, че почти половината евреи – данъкоплатци са записани в дефтера на жителите на християнския квартал – варош, без да имат там недвижим имот¹⁹. Ако същата практика е съществувала и в Никопол, то един по-систематичен и детайлен анализ на описите може да установи почти два пъти по-многобройно еврейско население в града през османския период от изложеното тук. Така или иначе, едва ли градът е обитаван някога от над 1,000 евреи.

След всички тия уговорки, тук давам и самата таблица.

¹³ Keren, Z. Op. cit., p. 8. Препратка към *Basbaklik Osmanli Arsivi*, Istanbul, TD 718 (1613/14), pp. 43-45. Тук авторът приема, според мен погрешно, че всички евреи на санджака обитават главния град – Никопол.

¹⁴ *История на Никопол*, стр. 90. Препратка към Димитров, Б. *Петър Богдан Бакшев български политик и историк от XVII в.* С., 1985, стр. 169-170.

¹⁵ *История на Никопол*, стр. 90. Препратка към Грозданова, Ел. *Българската народност през XVII век.* С., 1989, стр. 188, 191 ; Parveva, St. *La colonia judia de Nikopol en el siglo XVII. – Anuario. Organizacion de los judios en Bulgaria "Shalom"*, XXVI, 1991, pp. 326-330, стр. 329. Препратка към Плиаков, З. *За демографския облик на българския град през XV – средата на XVII в.* С., 1968, стр. 35-36

¹⁶ Parveva, St. Op. cit., p. 329

¹⁷ Коен, Д. Б. *Българските евреи по време на Освобождението от турско владичество (демографски сведения).* – *Годишник. Обществена културно-просветна организация на евреите в НР България*, IV, 1969 г., стр. 174

¹⁸ Атанасов, Хр. Цит. съч.

¹⁹ По-подробно вж. Маиров, А. *Евреи във Видинския санджак в началото на второто десетилетие на XVIII век.* Извлечение от джизие описи на видинския санджак 1132-1138 години по хиджра (1720-1726). –

<http://nickydavidov.net/ndvd/attachments/article/79/Vidin_evrei_1722.pdf> (29.07.2012, 18:19)

Фиг. 1. Еврейското население на гр. Никопол XVI – XX век

година	1524	1530	1555	1580	1640	1649	1693	1868	1878	1879	1881	1904	1912	1920	1950
брой	490	490	669	483	200	260	123	134	125	148	210	189	170	60	0

Фиг. 2. Графично представени данните изглеждат така:

Въпреки липсата на документални свидетелства, може да се предположи, че романиотска община в Никопол е съществувала още по време на Второто Българско Царство (1185-1396). Знае се със сигурност за многобройно еврейско население в столицата Търнов, така че, вероятно и вторият по значение град на царството е бил притегателна точка за българските евреи. Известно е също, че галяма част от изгонените от унгарския крал Лайош I през 1376 г. евреи намират убежище в България. В изследването си върху еврейската общност на гр. Видин²⁰ д-р Керен цитира източник от 1377 г. от който се вижда, че романиотската община на града е приела известно количество бежанци от Унгария²¹. Можем да предположим, че част от бежанците се е заселила в другия голям град на Дунав – Никопол. Семейството ми пази доста избледнял и неясен спомен за някакви унгарски корени, но 600 години са твърде дълго изпитание за достоверността на една семейна легенда... В същия труд Цви Керен посочва, че малък брой от изгонените през 1470 г. баварски евреи достигат Видин, но тамошната еврейска община не успява да ги устрои в града и те се разпиляват из други български градове, между които и Никопол²². Вероятно там те са се присъединили към вече съществуваща ашкеназийска община на унгарски евреи. Най-мощната вълна на еврейска имиграция по българските земи, идва от Иберийския полуостров и Италия. Изгонените от Испания през 1492 г. и Португалия през 1496-1497 г., както и експулсираните през 1568 г. италиански евреи намират убежище в Османската империя. Тези, които достигат

²⁰ Керен, Цви Кהילת יהודי וידין, במאות ה-16-18, 2006

²¹ Пак там, стр. 5. Препратка към שאלות ותשובות, חלק ב' בי

²² Keren, Z. Op. cit., p. 6, препратка към קורות היהודים, רוואניס, част I, стр. 253-254

европейската ѝ част, се заселват първоначално в големите центрове – Солун и Одрин. Твърде скоро, обаче, са принудени да търсят препитание в по-отдалечените райони на държавата. Така се създава и никополската сефарадска община.

Нека се спрем за малко на горната графика. Вижда се рязко нарастване на броя на евреите в града след първата четвърт на XVI век. Със сигурност се знае, че през 1570 г. в Никопол е имало поне две синагоги – едната е принадлежала на по-бедната, романиотска общност, другата – наречена „горна“, е била на заможните сефаради²³. Въз основа на изложените по-горе съображения, смее да предположа, че вероятно е съществувала и трета, ашкеназка община – на бежанци от Унгария и Бавария.

В годините 1523-1536 равин на сефарадската община е Йосеф Каро – един от най-големите авторитети в съвременния юдаизъм. В Никопол той се оженва за дъщерята на местния романиотски равин Хаим Ал-Балгар. Основаната от него равинска школа (йешива) продължава да служи за синагога до средата на XX век под името „маран бейт Йосеф“. Както се вижда от таблицата, това е периодът, в който еврейското население на Никопол е най-многобройно.

Последната синагога на Никопол „маран бейт Йосеф“ основана от Йосеф Каро през XVI век., Никопол снимката е направена в средата на XX в от Еврейския научен институт - София

Интересно е да се отбележи, че някъде по това време (края на XV – началото на XVI век) в града се заселва алевитския светия Али Коч Баба²⁴ (алевитите или алауи, наричани още „казълбаши“ са членове на мистична мюсюлманска секта).

Въпреки, че както казах вече, графиката е неточна, тя все пак показва връзка между икономическото състояние на града и броя на

²³Keren, Z. Op. cit., p. 6 – препратка към *Дивре ривот* №53 на раби Исак Самуел Адраби

²⁴Граматицова, Н. Неортодоксалния ислям по българските земи. Минало и съвременност. С., 2011, стр. 549-550

населяващите го евреи. Вижда се един сравнително разък спад към първата трета на XVII век, когато турците присъединяват голяма част от Унгария и значението на Никопол като главна станция на пътя за вътрешността намалява.

Данните от 1693 г. са въз основа на публикувания от Стефка Първева списък на 41 пълнолетни мъже-евреи, подлежащи на данъчно облагане²⁵. Тук искам да направя някои уговорки. През септември 1688 г. Хабсбургите завземат Белград, а през октомври 1689 г. – Видин. Евреи и от двата дунавски града заливат Никопол. Твърде е възможно горната бройка да не включва бежанците. Най-вероятно те още не са се числили към никополската община и затова не фигурират в данъчните ѝ регистри. От еврейски документ се знае също, че в края на XVII век 61 евреи от Никопол са преселени в Истанбул²⁶. Такива преселения – сюрдюж, с цел съживяване на обезлюдени от войни или стихийни бедствия райони, са били сравнително честа практика в империята. За това, въпреки документалните данни, аз предполагам, че в края на XVII век еврейското население на града не е намаляло, а напротив – временно се е увеличило.

В началото на 1877 г. мнозинството никополски евреи напускат града, бягайки от предстоящата война, но се завръщат година или две след Освобождението – това явление също се вижда много отчетливо.

Друго едно рязко спадане на броя на евреите, което се забелязва на графиката, е след Балканските и Първата световна война (1912-1918 г.) – период на засилване на Русе за сметка на Видин и най-вече на Никопол.

Евреите в Никопол през последното столетие на общността, 1850-1949 г.

И така, след едно доста обширно въведение, стигаме до основната тема на това изследване. Далеч съм от амбицията за всеобхватно историческо проучване. Не притежавам нито образованието, нито опита необходими за подобна задълбочена работа. Поставих си задачата просто да запиша данните за една изчезнала вече общност – данни, събирани упорито и с постоянство в продължение на близо 5 години. Надявам се, че натрупаната и систематизирана тук информация ще послужи на историците някой ден.

Започнах да събирам сведения за никополските евреи вдъхновен от ученическия проект „корени“ (שורשים) на децата ми Джуди и Ариел. Тогава всъщност разбрах, колко малко знам по въпроса и се захех да попълня празнотите. Като начало систематизирах и допълних родословните скици оставени от покойния ми баща Леон Маиров. Започнах да разпитвам по-възрастните роднини. Трябва да отбележа, че най-обширна и подробна информация получих от лелята на баща ми – вече покойната Сузана Грасиани (Басат). Тя е родена в Провадия, но често и за дълго е гостувала на двете си сестри, женени за никополчани. Тръгнах да търся информация и в Интернет. Така открих дисертацията

²⁵ Parveva, Stefka La colonia judia de Nikopol en el siglo XVII. – *Anuario. Organizacion de los judios en Bulgaria "Shalom"*, XXVI, 1991, pp. 326-330

²⁶ Keren, Z. Op. cit., p. 6 и p. 24

на Цви Керен²⁷ по историята на еврейските общности във Видин и Никопол. След време узнах, че д-р Керен завежда българския отдел на Централния архив за история на еврейския народ към Университета в Ерусалим. Чрез него се запознах и с управителя на сайта Кулану булгарим (Всички сме българи) – Изи Алмог. Изи и сътрудничката му Бети Леон ми помагаша постоянно с информация за потомци на никополски евреи в Израел.

Преди да се гмурнем в морето от данни, бих искал да нахвърля някои бележки върху личните имена на евреите през разглеждания период. От опит знам, че неразбиране на вариантите на личните имена може да доведе до сериозни обърквания и грешки.

Сред българските евреи са приети прости правила за даване на име на новородено. Тази методика се е прилагала с много редки изключения допреди едно-две поколения.

Правило 1 Първото момче получава името на дядо си по бащина линия.

Правило 2 Второто момче получава името на дядо си по майчина линия.

Правило 3 Първото момиче получава името на баба си по бащина линия.

Правило 4 Второто момиче получава името на баба си по майчина линия.

Правило 5 Реда на горните 4 основни правила може да се промени, като предимство имат имената на починалите баба или дядо.

Правило 6 Имената на починали, без да оставят поколение, брат или сестра на родителите на детето понякога се дават с предимство пред имената на живите баба и дядо.

Правило 7 Първородното момче понякога получава като второ името „Бохор“ (Буко).

Правило 8 Първородното момиче понякога получава като второ името „Бохора“ (Бука).

Правило 9 Момче, родено след смъртта на баща си или след смъртта на друго дете в семейството, понякога получава като второ името „Челеби“.

Тук давам някои от най-често срещаните сред българските евреи синоними (аналози) на мъжки и женски имена.

²⁷ Известният изследовател на евреите в България д-р Цви Керен почина през 2015 г.

име	синоними / аналози					
Аврам	Алберт	Бето	Бетко	Мамо	Мамуш	Адолф
Арон	Анри	Рони	Рудолф			
Барух	Бенедикт	Бело	Дживан			
Бенцион	Бенсион	Бенци				
Бехор	Бохор	Буко				
Ели	Лико	Лиячи	Илия	Илко		
Израел	Израел	Лико	Тело	Телико	Тико	Изидор
Ицхак	Исак	Изак	Изи	Зако	Зико	Изидор
Йеуда	Юда	Леон	Аслан			
Йешуа	Ешуа	Салвадор				
Йосеф	Юсеф	Йосиф	Пепо	Фико	Жозеф	Йоско
Меир	Майер	Маир	Марсел			
Менахем	Макс	Максим	Конорти			
Мешулам	Мишо	Меркадо				
Мордехай	Мордоше	Мордо	Морду			
Моше	Мошон	Мошоначи	Моис	Моисей	Моско	Мориц
Натан	Презенти					
Нисим	Нисо	Мико	Ники	Ничко	Никифор	
Рахамим	Рахо	Раймонд				
Хаим	Хаймуш	Витали				
Цадик	Джусто	Санто				
Шабетай	Сабитай	Бето	Бито	Битуш		
Шаул	Шарло	Карло	Жул			
Шеломо	Соломон	Мони				
Шемуел	Кемал	Самуил	Сами			
Шимон	Симон	Симо				
Якир	Пресиядо					
Яков	Яко	Жак	Джеки			

име	синоними / аналози					
Бат Шева	Берта					
Венесия	Виза	Визу				
Грасия	Джамила					
Дуда	Евгения	Жени				
Естер	Стела	Ести	Естрея	Стрея		
Йеудит	Юдит	Ида				
Мазал	Фортуна	Мадлен	Матилда			
Малка	Рейна	Рени	Регина	Султана	Сузана	
Перла	Маргарита	Грета				
Рахел	Рашел	Шели				
Сара	Шарлота	Лоти				
Симха	Сима	Джоя				
Шошана	Роза	Флор	Малвина			

По-долу съм приложил списък на 184-ма евреи обитавали Никопол през разглеждания период (1850-1949 г.) – Приложение IV. За съставянето му съм използвал следните източници:

- Спомени и разкази на никополски евреи и техни наследници
- Документи от българските Държавни архиви по микрофилми, съхранявани в The Central Archives for the History of the Jewish People, Jerusalem.

- Списък на гробовете в еврейското гробище в Русе, транслитериран с квадратен ивритски шрифт и систематизиран от д-р Цви Керен – любезно предоставен ми от съставителя.
- Фамилна възпоменателна карта и генеалогично дърво на Семейство Ели, предоставени ми любезно от г-жа Рахел Бехар от Бейт а-Леви
- Копие от ръкописен надпис върху молитвеник на семейство Телико, любезно предоставен от Батия и Давид Папо.
- Актове по гражданското състояние от архива на община Никопол
- Родословни скици, останали от баща ми – Леон Маиров
- Книги и очерци за Никопол и неговата еврейска общност

Списъкът е разделен по родове и семейства.

В началото съм поставил първия главен равин на Княжество България и депутат в Учредителното събрание **Гавриел Алмознино**. Според Бениамин Ардити²⁸ Алмознино е роден в Никопол и дори е учителствувал в града. По-късно се преселва в София, където заема поста на главен равин. Там го заварва Освобождението.

За рода **Хазан** (№ 2 до № 15) знам твърде малко. От данните се вижда, че са живели в Никопол в края на XIX и началото на XX век. Вижда се също, че поне част от семейството се преселва в Русе преди края на Първата Световна война. Според Ардити²⁹ Аврам Хазан (№ 12) е бил един от първенците на града през 1855 г. В един списък на нуждаещи се от еврейската община от 28 декември 1912 г.³⁰ семейството на Исак Леви Хазан (№ 4) се състои от жена, три деца и майка, а самият Исак е войник (Първа Балканска война).

За рода **Овадия** (№ 16 до № 34) разполагаме с повече данни. Вижда се, че те също са обитавали Никопол през втората половина на XIX и началото на XX век и също се заселват в Русе, като миграцията им започва още преди Балканските войни. Първи, изглежда, се преселва Леви Овадия (№ 17) със семейството си. За него Ардити³¹ твърди също, че е бил един от нотабилите на общността в средата на XIX век. Синът му, д-р Барух Овадия (№ 19) е изтъкнат ционистически деец. Той започва лекарската си кариера като санитарен подпоручик от 67-ми пехотен полк на 14 февруари 1915, малко преди страната да влезе в Първата Световна война и е произведен в чин поручик на 27 февруари 1917 с длъжност старши лекар³². Подробна биография на д-р Барух Овадия може да се намери в книгата на Бениамин Ардити³³. За Моисей Овадия (№ 30) се знае, че в началото на XX век и поне до 1912 г. е бил собственик на една от никополските печатници³⁴.

²⁸ Ардити, Б. Видни евреи в България. Т. II. Тел Авив, 1970, стр. 23 – препратка към Розанес, Соломон – Никопол // в-к Еврейска трибуна година II, август 1926, Русе стр. 178

²⁹ Пак там

³⁰ ТДА – София, ф. 1362к, оп. 1, а. е. 22

³¹ Пак там

³² Илел, Й. Българските евреи във войните на България. – Годишник. Обществена културно-просветна организация на евреите в НР България, год. XXII, 1987, стр. 178-179

³³ Ардити, Б. Видни евреи в България. Т. II. Тел Авив, 1970, стр. 201-211

³⁴ История на Никопол, стр. 302-304

Даниел (№ 35 до № 47) е може би най-богатият и уважаван еврейски род в Никопол през XIX век. От данните в списъка се вижда, че членове на семейството са започнали да се преселват в Русе още преди Освобождението – Моше Даниел (№ 38) е починал в Русе през 1859 г. Знае се, че неговият внук Моис Даниел (№ 41) е жител на Русе по време на женитбата си през 1893 година. Много известни личности принадлежат към този стар никополски род. Един от тях е политикът и ционистически лидер Нисим Даниел (№ 43) – подробна негова биография има в книгата на Ардити³⁵. Към това семейство се числи и роденият в Русе преводач и книгоиздател Исак Арон Даниел – биографията му също е в книгата на Ардити³⁶. Възможно е, роденият във Варна театрален режисьор Исак Моше Даниел да е първороден син на Моис Исак Даниел (№ 41). Ако е така, то театралната дарба явно е наследствена в семейството, тъй като режисьорът Леон Даниел е внук на Леон Аврам Даниел (№ 45).

Семейството на Бенсион и Дуда **Пизанти** (№ 48 до № 64) наброява 7 души. Не знам името на последното дете (№ 54), но знам, че е момиче. Бенсион (№ 48) е бил собственик на кръчма в долната част на града. Смята се, че семейство Пизанти е със стари романиотски корени. Вероятно фамилията произлиза от Бизантион – така се е наричал Константинопол (Иstanbul) до 330 г. от н.е. По-голямата част от рода Пизанти е обитавала Видин – в брошурата си по случай освещаването на видинската синагога през 1894 г.³⁷ главният равин Макс (Мордехай) Грюнвалд изброява 9 глави на семейства с това име в града. Пизанти също се изселват в Русе, вероятно в самото начало на XX век – преди Балканските войни.

И родът **Грасияни** (№ 55 до №59) не е коренен никополски. Повечето семейства с това име са обитавали Шумен и Русе. За това, дали роденият през 1872 г. в Шумен полковник Аврам (Морено) Моше Грасияни е роднина на никополския Морено Грасияни (№ 55) можем само да гадаем. Вижда се, че и това семейство мигрира към Русе някъде в началото на XX век.

Интересно е да се отбележи, че едно семейство от големия и известен русенски род **Ардити** (№ 60 до № 62) е живяло в Никопол в началото на XX век.

За никополското семейство **Бениеш** (№ 63 до № 65) не знам почти нищо освен, че са живели в града в началото на XX век.

Семейство **Алмалех** (№ 68 до № 73) имигрира от Одрин, вероятно около Освобождението. За С. Алмалех (№ 68) се знае, че през 1893 г. е бил равин (енорияшки хахамин) на града. Виржиния Алмалех е членувала в никополския клон на ВИЦО (Всесветската женска ционистическа организация) от основаването му през 1929 г. [*Приложение II*]. Нисим Алмалех емигрира за Израел, вероятно през 1948 г. и се заселва в Кфар а-Нагид.

Доколкото ми е известно, семейство **Валаджи** (№ 74 до № 75) не са имали деца. Съпругът (№ 74), чието име не знам, е бил аптекар. Ана

³⁵ Ардити, Б. Видни евреи в България. Т. I, стр. 49-54

³⁶ Ардити, Б. Видни евреи в България. Т. IV. Тел Авив, 1973, стр. 66-71

³⁷ גרינב'אלד, מרדכי אלגו די לה איסטורייאה די לה קומונידאד ישראליטה די ב'ידין, стр. 34-43

Валаджи (№ 75) е от съоснователките на местния клон на ВИЦО [Приложение II]. Преселници от Кърджали.

Минимална е информацията с която разполагам и за семейство **Леви** (№ 76 до № 80). Докато Буко Леви (№ 77) е воювал в Балканската война, семейството му е получавало помощ за социално слаби³⁸.

Такава помощ е получавало и семейство **Медрано** (№ 83 до № 88). Главата на семейството – Бито (№ 83) е записан като „липсващ“³⁹.

Ели (№ 89 до № 103) е едно от най-уважаваните еврейски семейства в Никопол. Голяма част от изложените за него в *Приложение IV* данни са от фамилна възпоменателна карта (пергамент) и генеалогично дърво предоставени ми от г-жа Рахел Бехар от Бейт а-Леви. Рубен Даниел Ели (№ 93) се преселва със семейството си в близкото село Турски Тръстеник (днес гр. Славяново), но продължава да се числи към никополската еврейска общност и дори е споменат като един от ръководителите ѝ в дописка на Централната консистория до общността в Русе от февруари 1924 година⁴⁰. Един син на рода – Елиезер Даниел Ели (№ 103) пада убит в Първата Световна война. Името му е записано в сборника „Изпълнен отечествен дълг“⁴¹.

Друго едно семейство, дало жертви във войната е **Бен Майер** (№105 до № 109). Исак Яхаел Бен Майер (№ 107), редник от 33-ти пехотен полк, пада убит край село Негочани, Битолско през ноември 1915 г. Брат му Соломон (№ 108), младши подофицер в същия полк, умира от болест във френски плен една година след това. Имената и на двамата фигурират във въпросния възпоменателен сборник⁴². Материалното им положение явно не е било добро, тъй като са получавали социални помощи докато Исак е бил мобилизиран в Балканските войни (1912/1913 г.)⁴³. Името на същия Исак Бен Майер е увековечено върху паметна плоча в русенската синагога. Това вероятно означава, че се е преселил там някъде между 1913 и 1915 г.

Във възпоменателния сборник⁴⁴ и в История на Никопол⁴⁵ са отбелязани още двама евреи, загинали във войните – Елиезер *Ени(?)* Морено (№ 110), редник от 33-ти пехотен полк, 4-та рота и Яко Йосиф Майеров (№ 111), също от 33-ти пехотен полк. До сега не успях да ги причисля към някой от никополските родове. Има известна вероятност Яко Йосиф Майеров да е в същност *Йосиф Маир Яков*. В такъв случай, той ще да е брат на дядо ми – син на Маир Яков (№ 128). От разкази на роднини знам, че един от братята на дядо ми е загинал във войните, но нито знам името му, нито в коя война е паднал.

Имам бегли данни за още няколко никополски евреи, които не успях да причисля към известни ми семейства. Йосиф Пардов (№ 66) е роден през втората половина на XIX век. Бил е общински съветник през

³⁸ ТДА – София, ф.1362к, оп. 1, а. е. 22

³⁹ ТДА – София, ф.1362к, оп. 1, а. е. 22

⁴⁰ ТДА – Русе, ф.136к, оп. 1, а. е. 26

⁴¹ Възпоменателен сборник Изпълнен отечествен дълг. Струти, Л. (ред.). С., 1939
Списък, стр. XVIII - XIX

⁴² Пак там

⁴³ Райчевски, С. Българи и евреи през вековете. С., 2008

⁴⁴ Пак там

⁴⁵ История на Никопол, стр. 229-232

1902 г.⁴⁶. Живял е в града поне до 1920 г. За Йосеф Коен (№ 67) и Хаим Бони (№ 81) знам единствено, че са жители на Никопол в края на XIX и началото на XX век. Шимон Н. Барух (№ 82) е бил равин на града през 1919 г. Бенсион Кадмон (№ 112) е споменат в едно брачно свидетелство от 1893 г. Имената на Ребека Аврам (№ 113), Аврам син на Йосеф (№ 114), който е може би неин съпруг и Яков син на Маир (№ 115) намерих в списъка на погребаните в Русе. Там изрично се посочва, че и тримата са от Никопол.

Моят род е най-многоброен в Никопол през последните сто години от съществуването на общността. За него имам и най-обширни данни. Ще го наричам **Адали** (№ 116 до № 177). В Никопол всички са ги наричали така по името на дунавския остров Ада Кале от където са се преселили. За това, че отделни еврейски семейства са обитавали Ада Кале през втората половина на XVII век има неоспоримо доказателство – сребърна плочка за свитък на Петокнижието (сефер тора), която поне до 1947 г. се е пазела като реликва във видинската синагога. От тогава е тази фотография, направена от Еврейският научен институт – София⁴⁷.

"הקדישו לק"ק וידין יע"א יחידי אדה קאלסי ה"י שנת גאלם מיד צר
 לפ"ק"
 ק"ק - קהילה קדושה
 יע"א - יכוננה עליון אמו

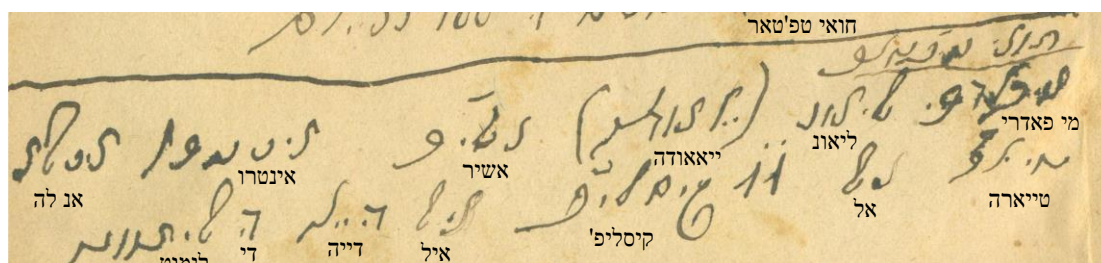
Преводът на текста е: **Дариха на видинската синагога евреите на Ада Калеси в година [5]418 (1658)**. От текста е ясно, че по това време в Ада Кале е имало няколко отделни еврейски семейства – по мое мнение не повече от две или три. Самият остров няма голяма

⁴⁶ Пак там, стр. 209

⁴⁷ ЦДА, ф. 1568К оп. 2, албум

площ - около 1,500 на 500 метра. Рядко е бил населяван от над 1,000 жители. Очевидно е също, че евреите от Ада Кале са се числили към видинската общност и за това са дарили на синагогата пергаментов свитък на Петокнижието с посвещение. Според Самуел Аврам Розанес⁴⁸ евреите напускат Ада Кале след като Белград пада в ръцете на Хабсбургите през 1688 г. Това става в края на септември – месец тишрей според еврейския календар, по време на есенните празници рош а-шана и йом кипур. Предполагам, че предците ми са слезли до Видин за празниците и вестта за падането на Белград, а с него и на Ада Кале под австрийска власт ги е достигнала там и те не са се завърнали по домовете си. Една година след това евреите забягват от Видин преди завземането му от войската на Хабсбургите. Част от тях достига Никопол. Между бежанците са били и моите прадеди. Така че, най-вероятното време на заселване на Адалийския род в Никопол е октомври 1689 г.

Най-старият представител на рода, чието име знам е Ашер (№ 116). Трябва да е бил роден някъде в края на XVIII век – годината 1780 съм поставил съвсем условно. Искам да споделя тук как открих името му. Както отбелязах по-горе Батия Папо (родена Телико) ми изпрати копие на ръкописни надписи върху стар молитвеник (сидур тфила). Всички те бяха на езика ладино, написани с ивритски букви в шрифт солитрео. Това са буквите, които нашите прадеди са учили в мелдара (мелдар е еврейския аналог на българското килийно училище). Имаше общо 3 надписа. Първият е дело на Шалом Нафтали (№ 104). В него се съобщава за смъртта на Яков Леон (№ 124) през 1906 г. Другите два надписа са от Израил Леон Телико (№ 119). Първият от тях отбелязва кончината на майка му Йохевед (№ 118) през 1945 г. Последният надпис е показан тук.

רשום היום

אבי ליאון (יהודה) אשר נקבר ב-11 כסלו זהו יום
הלימוד (הזכרה לנפטר)

חואי טפ'טאר

מי פאדרי ליאון (יאודה) אשר אינטרו אנ לה
טייאה אל 11 קיסליפ' איל דייה די לימוט (לימוד)

Преводът на този надпис гласи: **Днес записано баща ми Леон (Юда) Ашер бе погребан на 11-ти кислев [това е] денят на помена.** На фигурата съм поставил транслитерация на всяка дума с използвания днес квадратен печатен ивритски шрифт.

Както читателят може сам да се убеди, превеждането не беше лесна задача поради не особено четливия почерк и изобилието от правописни грешки. Сигурно за 74-годишния Израил Леон е било по-лесно да напише текста на български, но е решил да спази традицията, като използва почти забравената стара писменост.

⁴⁸ Encyclopaedia Judaica. Berlin, 1928, s. 754

Трябва да отбележим, че до първата четвърт на XX век всички мъже от Адалийския род са се назовавали само с две имена – лично и бащино. Това ми даде основание да реша, че името на бащата на Леон (Юда) (№ 117) е Ашер. Синът му Израил Леон записва прякора си – Телико като трето име в личната си карта, издадена в Русе през 1947 г. Въобще, мъжете от целия клон на рода, водещ началото си от Леон Ашер (№ 117 до № 129) нямат единно фамилно име. Всички, с изключение на семейство Телико, използват дядовото си име като трето. Израил Леон Телико (№ 119) е бил председател на никополската еврейска община в началото на XX век – за 1912/1913 г. се знае със сигурност⁴⁹. Целият този клон преминава постепенно към Русе до края на 30-те години на XX век. През 1948/1949 г. всички емигрират за Израел.

Освен Леон (Юда), Ашер (№ 116) е имал още един син – Яков (№ 130), роден вероятно в началото на XIX век. Яков има поне четирима синове. Най-големият, Ашер (№ 157), който носи името на дядо си, е родоначалник на клона Ашерови. От Маир Яков (№ 132) започва Маировия клон на рода. Аврам Яков (№ 184) е участник в Сръбско-Българската война (1885 г.). Доколкото знам той не се е женил и не е оставил поколение. Най-малък е Исак Яков Ашер (№ 176). Той се жени за никополчанка от семейство Юда/Гершон (№ 178 до № 183), но се преселва в Русе още преди края на XIX век. От там следите на това семейство се губят. За семейство Юда/Гершон също не знам повече от това, което е дадено в списъка [*Приложение IV*].

И така, всички потомци на Маир Яков (№ 132) носят името Маиров. Аз също сечисля към този клон на рода. Семейството на Маир и Джамила Яков има 6 или 7 деца, само едно от които е момиче. Главата на семейството е бил абаджия – рядкост сред никополските евреи, повече от които са се прехранвали с търговия. През 1877 г., малко преди началото на Руско-турската освободителна война, Маир и Джамила, които все още не са имали деца, натоварват на каруци колкото имуществото успяват да вземат и потеглят към София. По-голяма част от рода ни напуска Никопол преди войната. Пресен е бил още споменът от предишната руска окупация през 1828-1829 г. Войната, обаче достига София и младото семейство продължава бягството си до Истанбул. Там, през 1879 г. се ражда и първият им син Самуил Маиров (№ 134). Година или две след това те се завръщат в Никопол заедно с другите избягали от града евреи. Роднините ми твърдят, че Маир и Джамила са имали поне още един син на име Ашер, който е умрял млад. Някои даже настояват, че той е загинал в една от войните. Казват още, че дядо ми – Арон Маиров (№ 136) е дал името му на най-малкия си син Ашер (№ 152). За съжаление, все още не съм открил документ, потвърждаващ тези твърдения. За четиримата братя – Самуил (№ 134), Арон (№ 136), Яков (№ 140) и Леон (№ 142) знам със сигурност, че са участвали в Балканските и Първата световна война. Яков е бил ранен в Първата световна война, а Леон, въпреки че е служил в интендантство, успява да плени френски войник. И двамата получават ордени. Маирови остават в Никопол до 1944 г., след което повечето се преместват в София. Голяма част от тях емигрират за Израел през 1948-1949 г.

⁴⁹ ТДА – София, ф.1362к, оп. 1, а. е. 22

От Ашер Яков (№ 157) води началото си клонът Ашерови. Както повечето от никополските евреи, Ашерови са се занимавали най-вече с търговия. Самуил Ашеров (№ 171) е един от ръководителите на вече малката еврейска общност през 1924 г.⁵⁰ Той е бил собственик на печатница от средата на 20-те години на XX век до към 1941 г. Към 1939 г. съдружник в това предприятие е и брат му – Овадия Ашеров (№ 166). Голяма част от периодиката на Никопол се печата там. Интересно е да се спомене, че измежду редакторите на вестника на местната гимназия – „Ботев лист“, издаван в същата печатница, е Ашер Ашеров (№ 174) - син на Самуил Ашеров. Той е и последният от евреите на Никопол – с неговото изселване за Израел започнах този разказ.

Епилог

През 1971 г. завършва строителството на баража и хидро-електроцентралата при Железни врата – съвместен Югославско-румънски проект. Заедно с ниската част на румънския град Оршо̀ва, водите на Дунав поглъщат и острова Ада Кале. Следите на сребърната плака от Видин – единствено свидетелство за пребиваването на рода ни на този живописен остров, се губят някъде след голямото изселване за Израел през 1949 г. Самата видинска синагога, смятана някога за най-красивата на Балканите и гордост за града е днес развалина.

Никополската синагога, основана като йешива (еврейска семинария) още от раби Йосеф Каро през XVI век бе разрушена в края на 50-те години на XX в. Гробището, в което са намирали вечен покой евреите на града през последните два или три века от съществуването на общността, бе засипано с пръст при строежа на пътя Никопол – Свищов през 1980 г. В по-ново време, предприемчиви граждани засадиха лозя на насипа. До скоро само една каменна плоча, поставена от религиозната организация „Оалей Цадиким“, напомняше за светостта на мястото – вж. <http://www.zadikim.org/36862.html>. По последни сведения и този скромен паметник е разрушен и превърнат в строителен материал от представители на друга една малцинствена група.

THE LAST JEWS OF NIKOPOL

Anri Mairov

The article studies the history of Jewish community in Bulgarian town of Nikopol situated on the Danube River. The text enlightens the process of rise and decline experienced by the Jews of Nikopol.

⁵⁰ ТДА – Русе, ф.136к, оп. 1, а. е. 26

Приложение I

Семейства Ашер, Яков и Телико (№ 117 до № 129) фотографирани преди заминаването на част от тях в Палестина, април 1944 г., Русе.

Никополчани са номерирани според списъка в Приложение IV

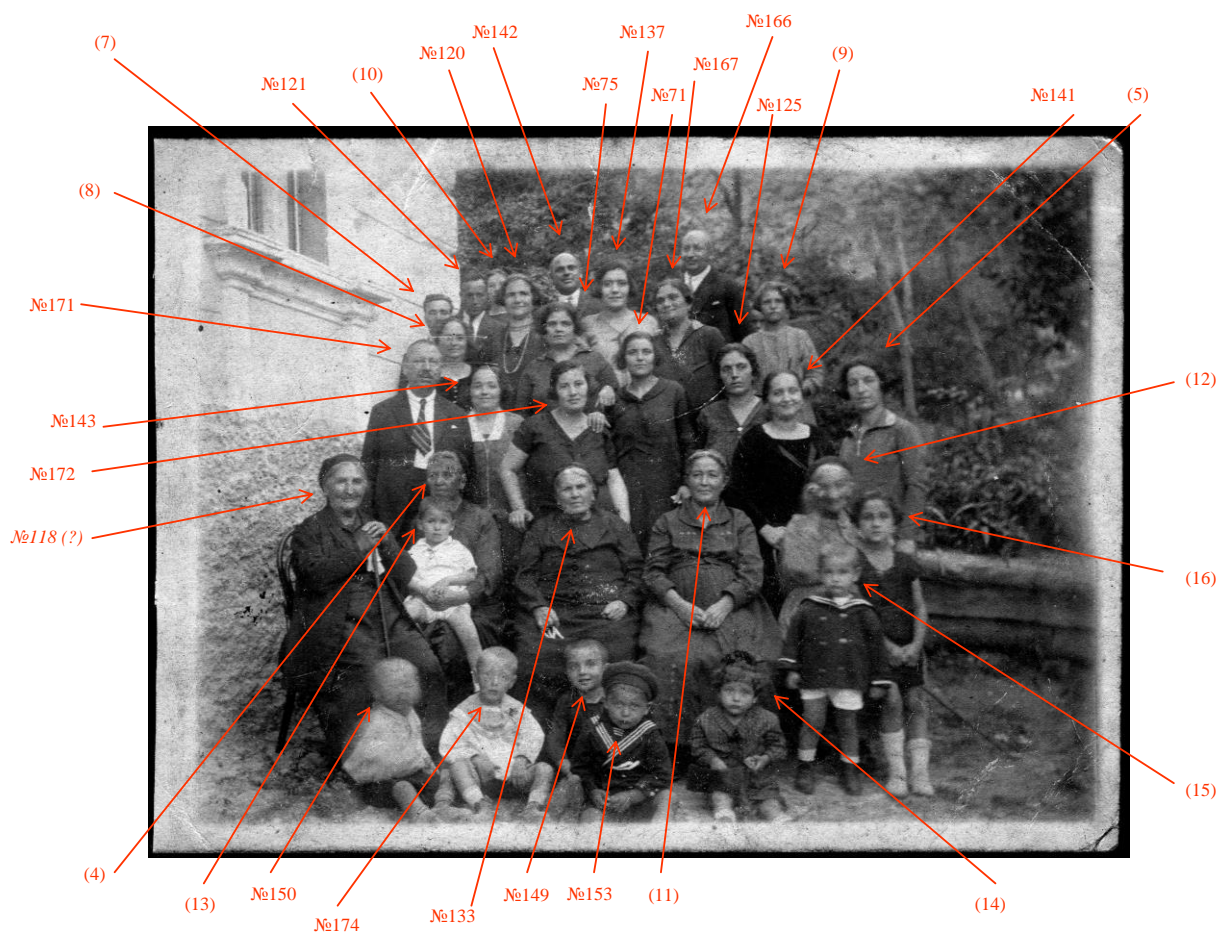
- (1) Шели Ашер – дъщеря на Ашер Яков (№ 127) и Белина Телико (№ 123)*
- (2) раби Даниел – предполагам от никополския род Даниел (№ 35 до № 47). Вероятно Леон Аврам Даниел (№ 45).*
- (3) Клара (?)*
- (4) неизвестен*
- (5) Яков бен Яков*
- (6) Рина Бераха*
- (7) неизвестен*
- (8) Яков Ашер – син на Ашер Яков (№ 127) и Белина Телико (№ 123)*
- (9) неизвестна*

Приложение II

Основателките на ВИЦО – Никопол, 1929 г. Номерирани са според списъка в Приложение IV. (1) до (6) са неизвестни.

Приложение III

Еврейската общност – Никопол, 1926 г. Номерата са според списъка в Приложение IV. Номерираните в скоби са неизвестни. Общо на двете фотографии от Никопол фигурират 16 души, които не успях да разпозная.

Приложение IV
Непълнен списък на никополските евреи (1850-1949 г.)

№	име	бащино	фамилия	раждане			умиране			родители			първи брак							
				дата			място	дата			място	име на бащата	име на майката	моминско име на майката	дата					
				д.	м.	г.		д.	м.	г.					д.	м.	г.	място	име на съпруга	
1	Гавриел		Алмозино			1830	Никопол			1894	София									
2	Леви		Хазан			1841	Никопол										Никопол	Рашелия Хазан		
3	Рашелия		Хазан			1847											Никопол	Леви Хазан		
4	Исак	Леви	Хазан			1876	Никопол					Леви Хазан	Рашелия Хазан				Никопол	Сарика Хазан		
5	Сарика		Хазан			1886											Никопол	Исак Леви Хазан		
6	Рашелия	Исак	Хазанова	26	8	1907	Никопол					Исак Леви Хазан	Сарика Хазан							
7		Исак	Хазан									Исак Леви Хазан								
8		Исак	Хазан									Исак Леви Хазан								
9	Яко		Хазан			1864	Никопол										Никопол	Стрея Хазан		
10	Стрея		Хазан			1876											Никопол	Яко Хазан		
11	Исак	Яко	Хазан	3	11	1899	Никопол					Яко Хазан	Стрея Хазан							
12	Аврам		Хазан				Никопол													
13	Менахем	Аврам	Хазан				Никопол	5	11	1916	Русе	Аврам Хазан					Русе	Леа Хазан		
14	Леа		Хазан					23	5	1918	Русе							Русе	Менахем Аврам Хазан	
15	Йосеф	Х.	Хазан			1840	Никопол													
16	Дуда	Ашер	Овадия			1833														
17	Леви		Овадия			1859	Никопол	23	9	1912	Русе							Никопол	Райна Овадия	
18	Рейна		Овадия					11	10	1940	Русе								Никопол	Леви Овадия
19	Барух	Леви	Овадия	5	12	1888	Никопол	8	8	1941	с.Мирово	Леви Овадия	Райна Овадия							
20	Аврам		Овадия			1858	Никопол												Никопол	Естер Исак Даниел
21	Естер	Исак	Даниел			1863	Никопол					Исак Даниел							Никопол	Аврам Овадия
22	Исак	Аврам	Овадия	4	10	1883	Никопол					Аврам Овадия	Естер Исак Даниел	Даниел						
23	Естрея	Аврам	Овадия	4	10	1883	Никопол					Аврам Овадия	Естер Исак Даниел							
24	Моисей		Овадия			1864	Никопол												Никопол	Зимбул Елиезер Овадия
25	Зимбул	Елиезер	Овадия			1875	Шумен					Елиезер Басат	Малка Естраши	Естраши					Никопол	Моисей Овадия
26	Аврам	Моисей	Овадия	10	1	1895	Никопол					Моисей Овадия	Зимбул Елиезер Овадия	Басат						
27	Рашела	Моисей	Овадия	29	6	1907	Никопол					Моисей Овадия	Зимбул Елиезер Овадия	Басат						
28	Аврам		Овадия			1869	Никопол													
29	Естер		Овадия			1879														
30	Рахел	Аврам	Овадия	22	12	1899	Никопол					Аврам Овадия	Естер Овадия						Никопол	Естер Овадия
31	Ашер		Овадия			1861	Никопол						Дуда Ашер Овадия						Никопол	Аврам Овадия
32	Виза	Яко	Овадия			1872													Никопол	Естер Овадия
33	Ревета	Ашер	Овадия	26	3	1893	Никопол					Ашер Овадия	Виза Яко Овадия						Никопол	Ашер Овадия
34	Бука	Какум	Овадия			1864														

№	име	бащино	фамилия	раждане			умиране			родители			първи брак								
				дата			място	дата			място	име на бащата	име на майката	моминско име на майката	дата						
				д.	м.	г.		д.	м.	г.					д.	м.	г.	място	име на съпруга		
35	Яко	Аврам	Даниел			1844	Никопол					Аврам Даниел							Никопол	Рахила Менахем Даниел	
36	Рахила	Менахем	Даниел			1863														Никопол	Яко Аврам Даниел
37	Сара	Яко	Даниел	24	2	1893	Никопол	18	7	1859	Русе	Яко Аврам Даниел	Рахила Менахем Даниел								
38	Моше		Даниел			1844	Никопол														
39	Исак	Моше	Даниел			1844	Никопол					Моше Даниел							Никопол	Рахила Какум Даниел	
40	Фхила	Какум	Даниел			1848		22	11	1915	Русе								Никопол	Исак Моше Даниел	
41	Моис	Исак	Даниел	10	7	1865	Никопол					Исак Моше Даниел	Рахила Какум Даниел						Никопол	Виктория Елиезер Басат	
42	Виктория	Елиезер	Басат	17	6	1874	Шумен					Елиезер Басат	Малка Естраши	Естраши	19	7	1893	Никопол	Моис Исак Даниел		
43	Нисим	Исак	Даниел	19	12	1870	Никопол	1	10	1925	Русе	Исак Моше Даниел	Рахила Какум Даниел								
44	Леви	Исак	Даниел				Никопол	1	1	1921	Русе	Исак Моше Даниел	Рахила Какум Даниел								
45	Леон	Аврам	Даниел			1858	Никопол					Аврам Даниел							Никопол	Султана Даниел	
46	Султана		Даниел			1872													Никопол	Леон Аврам Даниел	
47	Аврам	Леон	Даниел	2	12	1894	Никопол					Леон Аврам Даниел	Султана Даниел								
48	Бенсион	Шемуел	Пизанти			1856	Никопол	24	9	1929	Русе	Шемуел Пизанти								Никопол	Дуда Пизанти
49	Дуда		Пизанти			1864		19	1	1945	Русе									Никопол	Бенсион Шемуел Пизанти
50	Исак	Бенсион	Пизанти	25	6	1899	Никопол					Бенсион Шемуел Пизанти	Дуда Пизанти							Русе	Рафаел Хазан
51	Сара	Бенсион	Пизанти				Никопол					Бенсион Шемуел Пизанти	Дуда Пизанти							Русе	
52	Самуил	Бенсион	Пизанти			1892	Никопол					Бенсион Шемуел Пизанти	Дуда Пизанти							Русе	
53	Аврам	Бенсион	Пизанти				Никопол					Бенсион Шемуел Пизанти	Дуда Пизанти							Русе	
54		Бенсион	Пизанти				Никопол					Бенсион Шемуел Пизанти	Дуда Пизанти							Русе	Леви
55	Морено		Грасияни			1835	Никопол														
56	Сабетай	Морено	Грасияни			1867	Никопол					Морено Грасияни								Никопол	Бука Синай Грасияни
57	Бука	Синай	Грасияни			1872														Никопол	Сабетай Морено Грасияни
58	Аврам	Сабетай	Грасияни	19	7	1894	Никопол					Сабетай Морено Грасияни	Бука Синай Грасияни								
59	Леа (Дуда)		Грасияни				Никопол	11	11	1920	Русе										Ешя Аврам

№	име	бащино	фамилия	раждане				умиране				родители			първи брак				
				дата			място	дата			място	име на бащата	име на майката	моминско име на майката	дата			място	име на съпруга
				д.	м.	г.		д.	м.	г.					д.	м.	г.		
60	Соломон		Ардити			1876	Никопол										Никопол	Тамар Ардити	
61	Тамар		Ардити			1880											Никопол	Соломон Ардити	
62	Яко	Соломон	Ардити	3	1	1900	Никопол						Соломон Ардити	Тамар Ардити					
63	Мойсей	А.	Бениеш			1885	Никопол						Арон Бениеш				Никопол	Сара Бениеш	
64	Сара		Бениеш			1888											Никопол	Мойсей А. Бениеш	
65	Арон	Мойсей	Бениеш	10	5	1911	Никопол						Мойсей А. Бениеш	Сара Бениеш					
66	Иосиф		Пардов			1865	Никопол												
67	Иосеф		Коен			1860	Никопол												
68	С.		Алмалех				Одрин												
69	Яков		Алмалех				Одрин												
70	Иосиф	Яков	Алмалех				Одрин						Яков Алмалех				Никопол	Виржиния Алмалех	
71	Виржиния		Алмалех														Никопол	Иосиф Яков Алмалех	
72	Моис	Яков	Алмалех				Одрин												
73	Нисим	Яков	Алмалех				Одрин												
74			Валаджи				Кърджали												
75	Ана		Валаджи														Кърджали	Ана Валаджи	
																	Кърджали	Валаджи	
76	Соломон		Леви			1841	Никопол												
77	Буко		Леви				Никопол												
78			Леви														Никопол	Буко Леви	
79		Буко	Леви				Никопол						Буко Леви						
80		Буко	Леви				Никопол						Буко Леви						
81	Хаим		Бони			1849	Никопол												
82	Шимон	Н.	Барух				Никопол												

№	име	бащино	фамилия	раждане				умиране				родители			първи брак							
				дата			място	дата			място	име на бащата	име на майката	моминско име на майката	дата			място	име на съпруга			
				д.	м.	г.		д.	м.	г.					д.	м.	г.					
83	Бито		Медрано																			
84			Медрано																			
85		Бито	Медрано										Бито Медрано									
86		Бито	Медрано										Бито Медрано									
87		Бито	Медрано										Бито Медрано									
88		Бито	Медрано										Бито Медрано									
89	Рубен		Ели				Никопол				Никопол			Джентила Ели				Никопол				Грасия Ели
90	Грасия		Ели							1878	Никопол			Естрия				Никопол				Рубен Ели
91	Даниел	Рубен	Ели				Никопол			1898	Никопол		Рубен Ели	Грасия Ели				Никопол				Дуда (Ребека) Ели
92	Дуда (Ребека)		Ели															Никопол				Даниел Рубен Ели
93	Рубен	Даниел	Ели			1873	Никопол			1941	с. Славяново		Даниел Рубен Ели	Дуда (Ребека) Ели				Никопол				Рашел Ели
94	Рашел		Ели							1967			Капон					Никопол				Рубен Даниел Ели
95	Леа	Даниел	Хаким			1877	Никопол						Даниел Рубен Ели	Дуда (Ребека) Ели								Шабтай Хаким
96	Султана	Даниел	Нафтали				Никопол						Даниел Рубен Ели	Дуда (Ребека) Ели								Аврам Нафтали
97	Грасия	Даниел	Видас				Никопол						Даниел Рубен Ели	Дуда (Ребека) Ели								Иосеф Видас
98	Иосеф	Даниел	Ели				Никопол						Даниел Рубен Ели	Дуда (Ребека) Ели								Ребека Ели
99	Ребека		Ели																			Иосеф Даниел Ели
100	Мина (Нозами)	Даниел	Рахамим				Никопол						Даниел Рубен Ели	Дуда (Ребека) Ели								Рахамим (Буко) Рахамим
101	Леон	Даниел	Ели				Никопол						Даниел Рубен Ели	Дуда (Ребека) Ели								Шарлота Ели
102	Шарлота		Ели																			Леон Даниел Ели
103	Елизезер	Даниел	Ели			1883	Никопол			28	5	1917	неизвестно	Даниел Рубен Ели	Дуда (Ребека) Ели							
104	Шалом		Нафтали							10	6	1932	Русе									
105	Яхаел	Б. Маир				1855	Никопол															Зюмбул Рахаел Маир
106	Зюмбул	Рахаел	Маир			1863																Яхаел Б. Маир
107	Исак	Яхаел	Б. Майер			1876	Никопол			20	11	1915	Битоля	Яхаел Б. Маир	Зюмбул Рахаел Маир							
108	Соломон	Яхаел	Б. Майер			1886	Никопол			17	11	1916	Авиньон	Яхаел Б. Маир	Зюмбул Рахаел Маир							
109	Рахаел	Яхаел	Б. Маир	9	1	1895	Никопол							Яхаел Б. Маир	Зюмбул Рахаел Маир							

№	име	бащино	фамилия	раждане			умиране			родители			първи брак						
				дата			място	дата			място	име на бащата	име на майката	моминско име на майката	дата			място	име на съпруга
				д.	м.	г.		д.	м.	г.					д.	м.	г.		
110	Елизезер	Еци	Морено			1887	Никопол	24	4	1917	Дойран								
111	Яко	Иосиф	Майеров			1890	Никопол	17	9	1916	неизвестно								
112	Бенсион		Кадмон			1853	Никопол												
113	Ребека		Аврам				Никопол	26	3	1903	Русе								
114	Аврам	Иосеф					Никопол	12	8	1902	Русе								
115	Яков	Маир					Никопол	22	2	1926	Русе	Маир							
116	Ашер					1780													
117	Леон	Ашер				1830	Никопол				Никопол	Ашер				Никопол	Йохевед Леон Ашер		
118	Йохевед	Леон	Ашер			1847	Плевен	16	12	1945	Русе					Никопол	Леон Ашер		
119	Израил	Леон	(Телико)	1	12	1871	Никопол	18	3	1949	Русе	Леон Ашер	Йохевед Леон Ашер			Никопол	Берта Телико		
120	Берта		Телико			1880	Видин	22	1	1961	Холон	Пинкас				Никопол	Израил Леон Телико		
121	Изидор	Израил	Телико	28	2	1907	Никопол			1987	Холон	Израил Леон Телико	Берта Телико	5	7	1936	Русе	Мелита Шемуел Телико	
122	Мелита	Шемуел	Телико			1916	Черновиц	5	9	2005	Арад	Шемуел Екщайн	Шифра Екщайн	5	7	1936	Русе	Изидор Израил Телико	
123	Белина	Израил	Телико			1909	Никопол				Тел Авив	Израил Леон Телико	Берта Телико			Никопол	Ашер Яков		
124	Яков	Леон					Никопол	22	12	1906	Плевен	Леон Ашер	Йохевед Леон Ашер			Никопол	Рашел Яков		
125	Рашел	Яков	Леон								Еин Шемер					Никопол	Яков Леон		
126	Моис	Яков	Леон			1900	Никопол				Яков Леон	Яков Леон	Рашел Яков			Русе	Хана		
127	Ашер	Яков	Леон			1899	Никопол				Тел Авив	Яков Леон	Рашел Яков			Никопол	Белина Израил Телико		
128	Йохевед (Женева)	Яков	Леон	6	5	1901					Еин Шемер	Яков Леон	Рашел Яков		1920	Казанлък	Давид Бераха		
129	Виктория	Яков	Леон								Яков Леон	Яков Леон	Рашел Яков			София	Моис Леви		

№	име	бащино	фамилия	раждане				умиране				родители			първи брак								
				дата			място	дата			място	име на бащата	име на майката	моминско име на майката	дата			място	име на съпруга				
				д.	м.	г.		д.	м.	г.					д.	м.	г.						
130	Яков		Ашер			1815	Никопол						Ашер						Никопол	Рахила Аврам Ашер			
131	Рахила	Аврам	Ашер																Никопол	Яков Ашер			
132	Маир	Б. Яков	Б. Ашер			1840	Никопол						Яков Ашер	Рахила Аврам Ашер					Никопол	Джамила (Грасия) Якова			
133	Джамила (Грасия)		Якова			1844				Никопол									Никопол	Маир Б. Яков			
134	Самуил	Маир				1879	Истанбул						Маир Б. Яков	Джамила (Грасия) Якова					Никопол	Неги Маир			
135	Неги		Маир			1885	Видин						Коен						Никопол	Самуил Маир			
136	Арон	Б. Маир	Яков			1881	Никопол	7	6	1941	Никопол		Маир Б. Яков	Джамила (Грасия) Якова			7	9	1919	Никопол	Бея Юда Маирова		
137	Бея	Юда	Маирова	15	8	1896	Провадия	11	2	1934	Никопол		Юда Басат	Солуча Басат	Декало			7	9	1919	Никопол	Арон Б. Маир Яков	
138	Перла		Маирова				Русе						Алте						1935	Никопол	Арон Б. Маир Яков		
139	Визу	Маир	Леви				Никопол						Маир Б. Яков	Джамила (Грасия) Якова						Пловдив	Жак Бенямин Леви		
140	Яко	Б. Маир	Яков			6	1884	Никопол	2	6	1967	София	Маир Б. Яков	Джамила (Грасия) Якова				6	8	1922	Русе	Роза Исак Маир	
141	Роза	Исак	Маир				1899	Русе	3	3	1949		Исак Шалон Леви	Илийда Ашер Леви	Ешкенази				6	8	1922	Русе	Яко Б. Маир Яков
142	Леон	Маир					1889	Никопол				София	Маир Б. Яков	Джамила (Грасия) Якова							Русе	Буча Мошон Маир	
143	Буча	Мошон	Маир				Русе					Никопол	Мошон Бенвение									Леон Маир	
144	Ашер	Маир																					
145	Мойсей (Моско)	Самуил	Маир	14	4	1909	Никопол			2002	Тел Авив	Самуил Маир	Неги Маир	Коен			15	8	1948	София	Венеция Алкалай		
146	Исак (Изидор)	Самуил	Маир	14	4	1909	Никопол	13	10	1979	Тел Авив	Самуил Маир	Неги Маир	Коен			10	9	1944	София	Лиза Аджубел		
147	Режина	Самуил	Сарова				Никопол				Тел Авив	Самуил Маир	Неги Маир	Коен						Дупница	Нисим Саров		
148	Шели		Мизрахи				Никопол					Самуил Маир	Неги Маир	Коен						София	Жак Мизрахи		
149	Маир (Марсел)	Арон	Маиров	5	8	1920	Никопол	30	1	2008	Холон	Арон Б. Маир Яков	Бея Юда Маирова	Басат							София	Лина Ревах	
150	Леон	Арон	Маиров	12	5	1924	Никопол	20	6	1993	София	Арон Б. Маир Яков	Бея Юда Маирова	Басат			6	7	1958	София	Грета Коен		
151	Джамила (Жана)	Арон	Барух	30	7	1927	Никопол					Арон Б. Маир Яков	Бея Юда Маирова	Басат			12	9	1948	Шумен	Езра Исак Барух		
152	Ашер	Арон	Маиров	1	9	1938	Никопол					Арон Б. Маир Яков	Перла Маирова	Алте									
153	Маир	Яко	Маиров	8	5	1923	Никопол					Яко Б. Маир Яков	Роза Исак Маир	Леви			27	1	1963	София	Анушка Узил		
154	Жени	Яко	Маирова	18	7	1926	Никопол	30	9	2000	Бат-Ям	Яко Б. Маир Яков	Роза Исак Маир	Леви						Бургас	Иосеф (Пепо) Анжел		
155	Сара	Яко	Маирова	26	11	1931	Никопол					Яко Б. Маир Яков	Роза Исак Маир	Леви							Хайфа	Бенцион Самуил Пизанти	
156	Джармена (Жермена)	Леон	Меламед	27	2	1927	Русе				София	Леон Маир	Буча Мошон Маир	Бенвение							София	Роберто Меламед	

Арон Маиров (№ 137) овдовява през 1934 г. и през 1935 г се жени повторно за Перла Апте от Русе.

Леон Маиров (№ 142) се жени за Зюмбул след като овдовява.

№	име	бащино	фамилия	раждане				умиране				родители			първи брак				
				дата			място	дата			място	име на бащата	име на майката	моминско име на майката	дата			място	име на съпруга
				д.	м.	г.		д.	м.	г.					д.	м.	г.		
157	Ашер	Б. Яков	Б. Ашер			1839	Никопол				Никопол	Яков Ашер	Рахила Аврам Ашер				Никопол	Естер Якова	
158	Естер		Якова														Никопол	Ашер Б. Яков	
159	Яко	Ашер	Ашеров			1881	Никопол				Никопол	Ашер Б. Яков	Естер Якова				Никопол	Мазал Марко Ашеров	
160	Мазал	Марко	Ашеров			1883		26	9	1911	Никопол	Марко Майо	Виза Майо				Никопол	Яко Ашер	
161	Тамара		Ашеров														Никопол	Яко Ашер	
162	Ашер	Яко	Ашеров				Никопол					Яко Ашер	Тамара Ашеров						
163	Исак	Яко	Ашеров				Никопол					Яко Ашер	Тамара Ашеров						
164	Малвина	Яко	Ашеров				Никопол					Яко Ашер	Тамара Ашеров						
165	Нисим	Яко	Ашеров				Никопол					Яко Ашер	Тамара Ашеров						
166	Овадия	Ашер	Ашеров				Никопол	3	11	1944	Русе	Ашер Б. Яков	Естер Якова				Никопол	Рашел Ашер	
167	Рашел		Ашеров														Никопол	Овадия Ашер	
168	Ашер	Овадия	Ашеров				Никопол					Овадия Ашер	Рашел Ашер						
169	Бенямин (Биньо)	Овадия	Ашеров				Никопол					Овадия Ашер	Рашел Ашер						
170	Елазар (Заре)	Овадия	Ашеров				Никопол					Овадия Ашер	Рашел Ашер						
171	Самуил	Ашер	Ашеров			1891	Никопол					Ашер Б. Яков	Естер Якова				Никопол	Бланка Юда Ашеров	
172	Бланка	Юда	Ашеров				Провадия					Юда Басат	Солуча Басат	Декало			Никопол	Самуил Ашер	
173	Леон	Самуил	Ашеров				Никопол					Самуил Ашер	Бланка Юда Ашеров	Басат				Рина Ашеров	
174	Ашер	Самуил	Ашеров	23	2	1924	Никопол	12	2	1998	Тел Авив	Самуил Ашер	Бланка Юда Ашеров	Басат	20	12	1950	Кафар Ана	
175	Лоти	Самуил	Ашеров			1927	Никопол					Самуил Ашер	Бланка Юда Ашеров	Басат				Тел Авив	
																		Аврам Бен-Шанан	

Яко Ашер (№ 159) овдовява през 1911. Жени се повторно за Тамара.

№	име	бащино	фамилия	раждане				умиране				родители			първи брак				
				дата			място	дата			място	име на бащата	име на майката	моминско име на майката	дата			място	име на съпруга
				д.	м.	г.		д.	м.	г.					д.	м.	г.		
176	Исак	Яков	Ашер	15	4	1865	Никопол	26	10	1896	Русе	Яков Ашер	Рахила Аврам Ашер		11	8	1893	Никопол	Грасия Гришон Ашер
177	Гершон	Исак	Яков				Никопол	10	5	1909	Русе	Исак Яков Ашер	Грасия Гришон Ашер						
178	Гришон		Юда			1831	Никопол											Никопол	Рахила Моисей Юда
179	Рахила	Моисей	Юда			1838												Никопол	Гришон Юда
180	Грасия	Гришон	Ашер	12	3	1873	Никопол					Гришон Юда	Рахила Моисей Юда		11	8	1893	Никопол	Исак Яков Ашер
181	Аврам		Гершон			1873	Никопол					Гришон Юда	Рахила Моисей Юда					Никопол	София Гершон
182	София		Гершон			1880												Никопол	Аврам Гершон
183	София	Аврам	Гершон	2	2	1907	Никопол					Аврам Гершон	София Гершон						
184	Аврам	Яков				1859						Яков Ашер	Рахила Аврам Ашер						

Легенда на шрифтовете

удебелен	данните са сигурни
нормален	данните са несигурни
курсив	данните са вероятни
червен курсив	предположение